

ЄВРОПА: КРИЗА МУЛЬТИКУЛЬТУРАЛІЗМУ

Викладач: кандидат історичних наук, доцент, Сльников Михайло Васильович

Кафедра: *всесвітньої історії та міжнародних відносин, V корпус, ауд. 304*

E-mail: *elnikov.mv@gmail.com*

Телефон: *(061) 228-76-39*

Інші засоби зв'язку: *Moodle, Viber, ZOOM, Facebook Messenger, приватні повідомлення*

Освітня програма, рівень вищої освіти		Країнознавство Магістр					
Статус дисципліни		Вибіркова					
Кредити ECTS	3	Навч. рік	2023-2024	Рік навчання	2	Тижні	9
Кількість годин	90	Кількість змістових модулів¹		2		Лекційні заняття – 6 Практичні заняття – 12 Самостійна робота – 72	
Вид контролю	Залік						
Посилання на курс в Moodle			https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=13720				
Консультації:			<i>особисті – згідно розкладу, V корпус, ауд. 304; дистанційні – за попередньою домовленістю</i>				

ОПИС КУРСУ

Курс «Європа: криза мультикультуралізму» має за **мету** розгляд реалізації ідеї мультикультуралізму у європейському просторі на фоні глобалізаційних процесів. Завдяки цьому формуються аналітичні компетентності, необхідних для аналізу конфлікту ідентичностей і сучасної міграційної кризи Європейського Союзу, радикалізації правих сил.

Завдання курсу: розвинення у магістрів-країнознавців знань, вмінь та навичок експертної і науково-дослідної роботи, необхідних для аналізу переваг та недоліки політики мультикультуралізму в європейських реаліях. Курс надає можливості об'єктивного уявлення про характер трансформаційних міграційних процесів в повоєнній Європі, полікультурний характер сучасного світу та українського суспільства зокрема. Ознайомлення із цим знанням необхідне для вміння аналізувати впливи соціальних явищ, що витікають із різноманіття культурного світу, на розвиток міжкультурного діалогу, співпраці, мирного розв'язання конфліктів у контексті глобалізації сучасного світу.

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

У разі успішного завершення курсу студент **зможє:**

- знати сучасні проблеми міждержавної політичної, економічної та культурної взаємодії;
- знати природу міжнародних комунікацій, проблеми розвитку держав та регіонів у глобальному, регіональному та локальному контекстах;
- знати теоретичні засади країнознавчих досліджень території, політико-правових і економічних систем держав світу;
- застосовувати елементи теоретичного та експериментального дослідження в професійній діяльності;
- здійснювати інтерпретацію методологічних засад країнознавчого дослідження;

¹ 1 змістовий модуль = 15 годин (0,5 кредита ECTS)

- Здійснювати діяльність у сфері міжнародного співробітництва та інших суміжних сферах;
- організовувати та здійснювати індивідуальні та групові дослідницькі проекти в сфері країнознавства та регіонаознавства;
- готувати аналітичні довідки, звіти та інші документи про стан внутрішньої та зовнішньої політики країн світу у регіональному та глобальному контекстах;
- організовувати та вести професійні дискусії із країнознавчих та зовнішньополітичних проблем;
- презентувати для широкого загалу інформацію, ідеї, проблеми, рішення та власний досвід з актуальних питань міжнародних відносин, суспільних комунікацій та регіональних студій;
- застосовувати набуті знання з країнознавства для організації та проведення професійних дискусій у різноманітних за етнічним, культурним та конфесійним складом групах, демонструючи повагу до опонентів та їхньої точки зору;
- вміти приймати рішення, виходячи із конкретної ситуації;
- результативно працює у команді на засадах толерантності;
- Ініціювати інноваційні проєкти, виявляє лідерство та повну автономність під час їх реалізації, соціальну відповідальність за результати прийняття стратегічних рішень.

ОСНОВНІ НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ

Казанова Х. Релігія в сучасному світі: плюралізм, секуляризація, глобалізація / переклад з англ. Романа Скакуна. Львів: Видавництво Українського католицького університету 2019. 348 с.; Концепт «Європа» : Навчальний посібник / Ващенко А. В., Гаврилов В. М., Дятлов В. О., Казимір В. А., Кеда М. К., Коваленко О. О., Соломенна Т. В. Чернігів : Десна Поліграф, 2018. 296 с.; Кортюкова Т. О. Правове регулювання спільної імміграційної політики Європейського Союзу дис. ... доктора філософії у галузі права : Київ, 2021. 228 с.; Сучасні суспільно-політичні процеси у світі та Україні: монографія / авт. колектив: Т. Л. Нагорняк, М. В. Примуш, М. А. Польовий, та ін. Вінниця : ТОВ «ТВОРИ», 2019. 228 с.

Презентації лекцій, плани семінарських занять, тестові завдання розміщені на платформі Moodle: <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=13720>

КОНТРОЛЬНІ ЗАХОДИ

Поточні контрольні заходи (тах 60 балів):

Обов'язкові види роботи:

Виступи на семінарських заняттях (тах 6-10 бали), що включають послідовний виклад матеріалу з висновками в кінці відповіді, знання фактичного матеріалу, володіння понятійним апаратом, уміння творчо розв'язувати завдання.

Робота у групі над розв'язанням практичного завдання, поставленого викладачем (тах 3 бали) – на кожному практичному занятті.

Письмова контрольна робота (тах 5-7 балів) – двічі на семестр, наприкінці кожного змістового модулю курсу. Контрольна робота у вигляді тестових завдань. Перелік питань див. на сторінці курсу у Moodle: <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=13720>

Додаткові види роботи:

Індивідуальне письмове завдання у вигляді реферату (тах 1-3 балів) виконується за бажанням студента. Темі рефератів на вибір студента зазначені у планах практичних завдань у розділі «Самостійна робота». Гранічна кількість індивідуальних завдань для самостійної роботи – не більше 1 реферату за семестр.

Підсумкові контрольні заходи (тах 40 балів):

Усна відповідь на екзамені (тах 40 балів) передбачає розгорнуте висвітлення двох питань: практичного (тах 20 балів) й теоретичного – термінології (тах 20 балів).

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАЗВА ФАКУЛЬТЕТУ
Силабус навчальної дисципліни

Контрольний захід		Термін виконання	% від загальної оцінки
Поточний контроль (max 60%)			
Змістовий модуль 1 (розділ 1)	Теоретичні завдання (опитування)	Семінари 1-2	14%
	Групова робота на семінарі	Семінари 1-2	6%
	Письмова контрольна робота	Тиждень 4	7%
	Індивідуальне письмове завдання	Тиждень 1-4	3%
Змістовий модуль 2 (розділ 2)	Теоретичні завдання (опитування)	Семінари 3-6	14%
	Групова робота на семінарі	Семінари 3-6	6%
	Письмова контрольна робота	Тиждень 9	7%
	Індивідуальне письмове завдання	Тиждень 5-9	3%
Підсумковий контроль (max 40%)			
Підсумкове теоретичне завдання			20%
Підсумкове практичне завдання			20%
Разом			100%

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

РОЗКЛАД КУРСУ ЗА ТЕМАМИ І КОНТРОЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Тиждень і вид заняття	Тема заняття	Контрольний захід	Кількість балів
Змістовий модуль 1: Феномен глобалізації і формування ідеології мультикультуралізму в Європі			
Тиждень 1 Лекція 1	Основні концепції мультикультуралізму і їх специфіка		
Тиждень 2 Семінар 1	Основні концепції мультикультуралізму і їх специфіка	Теоретичні завдання (опитування). Групова робота на семінарі, визначення поняття «мультикультуралізм», його сутності, типології. Розгляд основних концепцій мультикультуралізму	10
Тиждень 3 Лекція 2	Мультикультуралізм і країни Європи		

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАЗВА ФАКУЛЬТЕТУ
Силабус навчальної дисципліни

Тиждень 4 Семинар 2	Мультикультуралізм у Франції і Німеччині: порівняльний аналіз	Теоретичні завдання (опитування). Групова робота на семінарі, огляд німецький варіант політики багатокультурності: «Multikulti» і мультикультуралізм по-французьки: «Республіканська модель громадянської нації»	10
Змістовий модуль 2: Криза мультикультуралізму в Європі у 10-20-ті рр. ХХІ ст.			
Тиждень 5 Лекція 3	Криза мультикультуралізму 2010-х рр.		
Тиждень 6 Семинар 3	«Небезпечна Європа»: теракти 2000–2010-х рр.	Теоретичні завдання (опитування). Групова робота на семінарі, визначення причин терактів 2004–2010 рр. в європейських містах	6
Тиждень 7 Семинар 4	Криза мультикультуралізму 2010-х рр.	Теоретичні завдання (опитування). Групова робота на семінарі, аналіз «втоми» європейського населення від ліберальної моделі мультикультуралізму. Критика робіт: Т. Саррацин «Німеччина: самоліквідація». «Лють та гордість» Оріани Фаллачі	6
Тиждень 8 Семинар 5	Міграційна криза 2015-2019 рр.	Теоретичні завдання (опитування). Групова робота на семінарі, аналіз основних ознак міграційної кризи	6
Тиждень 9 Семинар 6	Міграційна криза 2021 р.: нові реалії	Теоретичні завдання (опитування). Групова робота на семінарі, аналіз міграційної політики Польщі у 10-20-ті роки ХХІ ст., штучної міграційної кризи, спровокованої Республікою Білорусь на кордоні з Польщею, Латвією і Литвою; вплив кризи на Україну.	6

ОСНОВНІ ДЖЕРЕЛА

Основна література:

1. Казанова Х. Релігія в сучасному світі: плюралізм, секуляризація, глобалізація / переклад з англ. Романа Скакуна. Львів: Видавництво Українського католицького університету 2019. 348 с.
2. Концепт «Європа» : Навчальний посібник / Ващенко А. В., Гаврилов В. М., Дятлов В. О., Казимір В. А., Кеда М. К., Коваленко О. О., Соломенна Т. В. Чернігів : Десна Поліграф, 2018. 296 с.
3. Кортуківа Т. О. Правове регулювання спільної імміграційної політики Європейського Союзу дис. ... доктора філософії у галузі права : Київ, 2021. 228 с.
4. Сучасні суспільно-політичні процеси у світі та Україні: монографія / авт. колектив: Т. Л. Нагорняк, М. В. Примуш, М. А. Польовий, та ін. Вінниця : ТОВ «ТВОРИ», 2019. 228 с.

Додаткова:

1. Безрук О. Процеси мобільності у контексті актуальних проблем світової політики. *Evropsky politicky a pravni diskurz*. 2018. Sv. 5. Vyd. 4. С. 136–141.
2. Безушко М., Панченко С. Міграційні процеси в країнах ЄС. Європейська міграційна криза. *V Юридичні могилянські читання: пошук рішень з актуальних проблем сучасної правової науки*. Миколаїв : Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2019. С. 88–91.
3. Веретевская А. В. Мультикультурализм, которого не было : анализ европейских практик политической интеграции этнокультурных меньшинств: монография. Москва : МГИМО-Университет, 2018. 182, [1] с.
4. Волошенюк О. В. Переваги і недоліки політики мультикультуралізму. *Forum Prava*. 2019. Вип. 56(3). С. 6–12.
5. Гребіник Я. Політична реакція країн ЄС на міграційну кризу. *Теорія та методика навчання суспільних дисциплін : науково-педагогічний журнал*. 2018. № 1 (6). С. 139–142.
6. Игнатович А. Е. Мусульманская община и кризис британского мультикультурализма в начале XXI в. *Журнал Белорусского государственного университета*. История. 2017. № 4. С. 82–88.
7. Зворотний бік Європейської міграційної кризи. URL: <http://yur-gazeta.com/publications/practice/inshe/zvorotniy-bik-evropeyskoyi-migraciynoi-krizi.html>
8. Івасечко О.Я., Здоровега М.В. Криза політики мультикультуралізму в Європі: причини та наслідки. *Вісник Маріупольського державного університету*. Серія: Історія. Політологія. 2017. Вип. 19. С. 141–150.
9. Кольцов В. Міграційна криза як передумова і вияв євроскептицизму та наднаціональної опозиційності до ЄС у країнах Вишеградської групи. *Вісник НТУУ «КПІ»*. Політологія. Соціологія. Право. 2017. № 3/4. С. 18–23.
10. Ліба С. Міграційна політика ЄС: актуалізація проблеми в умовах сучасних викликів. *Актуальні проблеми міжнародних відносин та зовнішньої політики*. Матеріали IV Всеукраїнської науково-практичної конференції (Львів, 23 березня 2017 р.). Львів : НУ ЛПІ, 2017. С. 131–136.
11. Малиновська О.А. Міграційна політика Європейського Союзу: виклики та уроки для України. URL: http://www.niss.gov.ua/content/articles/files/migr_pol-68f1d.pdf
12. Марусик Ю. Стіни як засіб обмеження міграції та політичний інструмент. *Актуальні проблеми міжнародних відносин та зовнішньої політики*. Матеріали IV Всеукраїнської науково-практичної конференції (Львів, 23 березня 2017 р.). Львів : НУ ЛПІ, 2017. С. 59–64.
13. Міграційна криза в Європі: пошуки шляхів розв'язання та наслідки для України. URL: <http://www.niss.gov.ua/articles/2266/136>
14. Недюха М. П., Жарков В. О. Мультикультуралізм як соціальне та політико-правове явище. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського*. Серія: Юридичні науки. 2017. Т. 28(67). № 1. С. 6–12.
15. Нелегальна міграція: Реалії ЄС у галузі трудових відносин. URL: <http://www.europeans.org.ua/migracia.html>
16. Осипенкова О. Криза біженців в ЄС як фактор деструктивного впливу на політику мультикультуралізму. *Грані*. 2020. Т. 23 (11). С. 34–40.
17. Пашков В., Правдін В. Аналіз міграційних процесів в ЄС та теорія мультикультуралізму: сучасний стан та перспективи. *Аспекти публічного управління*. 2019. Том 7. № 12. С. 114–124.
18. Пашков В. О., Правдін В. І. Причини та наслідки сучасної міграційної кризи в ЄС. *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*. 2020. № 1. С. 38–46.

19. Пачос Ю. В. Сучасні міграційні процеси в Україні. *Сучасні суспільно-політичні процеси у світі та Україні: монографія* / колектив: Т. Л. Нагорняк, М. В. Примуш, М. А. Польовий, та ін. Вінниця : ТОВ «ТВОРИ», 2019. С. 21–38.
20. Польовий М. А. Тенденції динаміки потоків міжнародної міграції в першій чверті ХХІ ст. *Сучасні суспільно-політичні процеси у світі та Україні: монографія* / колектив: Т. Л. Нагорняк, М. В. Примуш, М. А. Польовий, та ін. Вінниця : ТОВ «ТВОРИ», 2019. С. 7–20.
21. П'ятковська О. Економічна інтеграція біженців та шукачів притулку в країнах ЄС: нові підходи в умовах міграційної кризи. *Актуальні проблеми міжнародних відносин та зовнішньої політики*. Матеріали ІV Всеукраїнської науково-практичної конференції (Львів, 23 березня 2017 р.). Львів : НУ ЛП, 2017. С. 160–164.
22. Рігерт Б., Міщенко О., Марченко О. Міграційна політика ЄС: основні невирішені питання. URL: <http://www.dw.com/uk/міграційна-політика-єс-основні-невирішені-питання/a-18677044>
23. Сікорська І. М. Мультикультуралізм та його вплив на освіту. *Вісник НТУУ «КПІ»*. Політологія. Соціологія. Право. 2019. Вип. 3 (43). С. 133–138.
24. Узун Ю. В. Управління міграційними процесами: глобальні та регіональні тенденції. *Науковий журнал «Політикус»*. 2019. Вип. 2. С. 56–65.
25. Хомутенко Л. І., Єременко О. О. Мультикультуралізм як похідне явище трудової міграції в Європейському Союзі. *Вісник СумДУ*. Серія «Економіка». 2019. № 1. С. 71–76.
26. Шай Р. Теоретико-правові проблеми мультикультуралізму як традиційної моделі адаптації. *Юридичні науки*. 2018. № 889 [32]. С. 55–59.
27. Шевель І. П. Проблемні аспекти мультикультурних конфліктів в сучасному українському суспільстві. *Актуальні проблеми соціології, психології, педагогіки*. Соціологічні науки. 2017 №1 (32). С. 167–170.
28. Чеботаєва О. М. Актуальні проблеми європейського мультикультуралізму. *Наукові праці*. Політологія. 2018. Т. 309. С. 78–82.
29. Юрійчук О. О. Криза національної самобутності у контексті правового мультикультуралізму. *Міжнародний науковий журнал «Інтернаука»*. Серія: «Юридичні науки». 2018. 8. URL: <https://doi.org/10.25313/2520-2308-2018-8-4262>
30. Як почалася європейська міграційна криза і як її закінчити. URL: <https://news.finance.ua/ua/news/-/359078/yak-pochalasya-yevropejska-migratsijna-kryza-i-yak-yiyi-zakinchty>
31. Gardocka T., Kowalski P. Reasons and Consequences of Migration for Contemporary Europe. *Journal of Modern Science*. 2017. No. 1. P. 135–144.
32. Euro-Med Migration. URL: <https://www.euneighbours.eu/en/south/stay-informed/projects/euro-med-migration-ii>
33. Progress report on the Implementation of the European Agenda on Migration. Communication from the Commission to the European Parliament, the European Council and the Council. Brussels. 14.03.2018. COM(2018) 250-final. 22 p.

Інформаційні ресурси:

1. База даних Євростат. *Офіційний сайт Євростат*. URL: <https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/tec00023/default/table?lang=en>
2. Рада Європейського Союзу. URL: <https://www.consilium.europa.eu/es/infographics/asylum-applications-since-1990/>
3. European Parliament (2019). *The management of external borders*. Available in. URL: <http://www.europarl.europa.eu/factsheets/es/sheet/153/la-gestion-de-las-fronterasexteriores>
4. International Migration Outlook (2019). *Published by OECD on October 15 (online)*. URL: <https://www.oecd.org/migration/international-migration-outlook-1999124x.htm>

-
5. Європейський Союз. URL: <http://www.europa.eu.int>
 6. Европейский мультикультурализм: незагаданный феномен. URL: <http://vivi-livejournal.com/505982.html>
 7. Страны Запада имеют стратегию мультикультурализма. URL: <http://www.youtube.com/watch?v=VOZOObCOYeNI>
 8. Евростат. Migration and migrant population statistics, 2017. URL: https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Migration_and_migrant_population_statistics
 9. French immigration bill 2018. URL: https://www.immigration.interieur.gouv.fr/content/download/117390/941763/file/1_10a_france_factsheet_2019_en.pdf
 10. Global Forum on Migration and Development (GFMD). URL: <http://www.gfmd.org/>
 11. The Stockholm Programme - An open and secure Europe serving and protecting the citizens. URL: <https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2010:115:0001:0038:EN:PDF>

РЕГУЛЯЦІЯ І ПОЛІТИКИ КУРСУ²

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Інтерактивний характер курсу передбачає обов'язкове відвідування практичних занять. Студенти, які за певних обставин не можуть відвідувати практичні заняття регулярно, мусять впродовж тижня узгодити із викладачем графік індивідуального відпрацювання пропущених занять. Окремі пропущені завдання мають бути відпрацьовані на найближчій консультації впродовж тижня після пропуску. Відпрацювання занять здійснюється усно у формі співбесіди за питаннями, визначеними планом заняття. В окремих випадках дозволяється письмове відпрацювання шляхом виконання індивідуального письмового завдання.

Студенти, які станом на початок екзаменаційної сесії мають понад 70% невідпрацьованих пропущених занять, до відпрацювання не допускаються.

Політика академічної доброчесності

Кожний студент зобов'язаний дотримуватися принципів академічної доброчесності. Письмові завдання з використанням часткових або повнотекстових запозичень з інших робіт без зазначення авторства – це плагіат. Використання будь-якої інформації (текст, фото, ілюстрації тощо) мають бути правильно процитовані з посиланням на автора! Якщо ви не впевнені, що таке плагіат, фабрикація, фальсифікація, порадьтеся з викладачем. Усі письмові роботи, що виконуються слухачами під час проходження курсу, перевіряються на наявність плагіату за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення UniCheck. Відповідно до чинних правових норм, плагіатом вважатиметься: копіювання чужої наукової роботи чи декількох робіт та оприлюднення результату під своїм іменем; створення суміші власного та запозиченого тексту без належного цитування джерел; рерайт (перефразування чужої праці без згадування оригінального автора). Будь-яка ідея, думка чи речення, ілюстрація чи фото, яке ви запозичуєте, має супроводжуватися посиланням на першоджерело. Приклади оформлення цитувань див. на Moodle: <https://moodle.znu.edu.ua/mod/resource/view.php?id=103857>

Виконавці індивідуальних дослідницьких завдань обов'язково додають до текстів своїх робіт власноруч підписану Декларацію академічної доброчесності (див. посилання у Додатку до силабусу).

Роботи, у яких виявлено ознаки плагіату, до розгляду не приймаються і відхиляються без права перескладання. Якщо ви не впевнені, чи підпадають зроблені вами запозичення під визначення плагіату, будь ласка, проконсультуйтеся з викладачем.

Висока академічна культура та європейські стандарти якості освіти, яких дотримуються у ЗНУ, вимагають від дослідників відповідального ставлення до вибору джерел. Посилання на такі ресурси, як Wikipedia, бази даних рефератів та письмових робіт (Studopedia.org та подібні) є неприпустимим. Рекомендовані бази даних для пошуку джерел:

Електронні ресурси Національної бібліотеки ім. Вернадського: <http://www.nbuv.gov.ua>

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті

Будь ласка, вимкніть на беззвучний режим (вібрацію) свої мобільні телефони та не користуйтеся ними під час занять. Мобільні телефони відволікають викладача та ваших колег. Під час занять заборонено надсилання текстових повідомлень, прослуховування музики, перевірка електронної пошти, соціальних мереж тощо. Електронні пристрої можна використовувати лише за умови виробничої необхідності в них (за погодженням з викладачем).

² Тут зазначається все, що важливо для курсу: наприклад, умови допуску до лабораторій, реактивів тощо. Викладач сам вирішує, що треба знати студенту для успішного проходження курсу!

Комунікація

Очікується, що студенти перевірятимуть свою електронну пошту і сторінку дисципліни в Moodle та реагуватимуть своєчасно. Всі робочі оголошення можуть надсилатися через старосту, на електронну пошту та розміщуватимуться в Moodle. Будь ласка, перевіряйте повідомлення вчасно. Ел. пошта має бути підписана справжнім ім'ям і прізвищем. Адреси типу alaja rosa@gmail.com або agent SBU@gmail.com не приймаються!

ДОДАТОК ДО СИЛАБУСУ ЗНУ – 2020-2021 рр.

ГРАФІК НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ 2020-2021 н. р. (посилання на сторінку сайту ЗНУ)

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ. Студенти і викладачі Запорізького національного університету несуть персональну відповідальність за дотримання принципів академічної доброчесності, затверджених **Кодексом академічної доброчесності ЗНУ**: <https://tinyurl.com/ya6yk4ad>. Декларація академічної доброчесності здобувача вищої освіти (додається в обов'язковому порядку до письмових кваліфікаційних робіт, виконаних здобувачем, та засвідчується особистим підписом): <https://tinyurl.com/y6wzzlu3>.

НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмінь (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до *Положення про організацію та методу проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9tve4lk>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається *Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9pkmmp5>. Підстави та процедури відрахування студентів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються *Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/ycds57la>.

НЕФОРМАЛЬНА ОСВІТА. Порядок зарахування результатів навчання, підтверджених сертифікатами, свідоцтвами, іншими документами, здобутими поза основним місцем навчання, регулюється *Положенням про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті*: <https://tinyurl.com/y8gbt4xs>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються *Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/ycyfws9v>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: *Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; *Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога (061)228-15-84 (щоденно з 9 до 21).

ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ. Уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції (Воронков В. В., 1 корп., 29 каб., тел. +38 (061) 289-14-18).

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь-ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ. Наукова бібліотека: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок – п'ятниця з 08.00 до 17.00; субота з 09.00 до 15.00.

ЕЛЕКТРОННЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE): <https://moodle.znu.edu.ua>

Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресами:

- для студентів ЗНУ - moodle.znu@gmail.com, Савченко Тетяна Володимирівна
- для студентів Інженерного інституту ЗНУ - alexvask54@gmail.com, Василенко Олексій Володимирович

У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу.

Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

Центр інтенсивного вивчення іноземних мов: <http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>

Центр німецької мови, партнер Гете-інституту: <https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocnu/nim>

Школа Конфуція (вивчення китайської мови): <http://sites.znu.edu.ua/confucius>